

LBRIS

We know
books

RĂZBOAIE ȘI ARMEE , MODERNE

Această carte a fost publicată
în original de Editura Graph-Art.

Titlul original: *Modern háborúk
és fegyverek*

Text, design și ilustrații:

© Graph-Art, 2009, 2023

Copyright © Editura Kreativ, 2024

Director editorial: Andrei Timar

Traducător din limba maghiară:

Fechită Lujza Maria

Corectori: Flavius Țuțuianu,

Medana Croitoru

Tehnoredactor: Marton Andrea

Colaborator: SC Design Solutions
Consulting SRL

ISBN 978-630-329-087-4

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Războaie și arme moderne. - Livezeni : Kreativ, 2024

ISBN 978-630-329-087-4

355

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin
Editurii Kreativ. Nicio parte a acestei publicații
nu poate fi reprodusă, stocată sau transmisă în
orice formă sau prin orice mijloace electronice,
mecanice, fotocopii, înregistrări sau altele, fără
acordul scris al Editurii Kreativ.

Comenzi la:

Tel.: 0265-250 805

office@editurakreativ.ro

www.editurakreativ.ro

facebook.com/editurakreativ

CUPRINS

Războiul arabo-israelian din 1948	4
Războiul din Coreea.....	8
Criza Suezului.....	14
Războiul de Șase Zile	18
Războiul din Vietnam.....	22
Războiul de Yom Kippur	30
Războiul Iran-Irak	34
Războiul din Afganistan.....	38
Războiul din insulele Falkland	42
Războiul din Golf	46
Gata de luptă	54
În formație	55
În linia de front.....	56
Ajută-i pe mecanici!	57
Cavalerii cerului	58
Înainte!.....	59
Umbre	60
Ghicitoare	61
Cromwell și reflecția sa.....	62
Celebrități.....	63
Rezolvări.....	64

RĂZBOAIE ȘI ARME , MODERNE

Al Doilea Război Mondial a provocat distrugeri enorme în majoritatea țărilor implicate în conflict. Au murit circa 50 de milioane de oameni, iar infrastructura din zone întinse ale Europei și Orientului Îndepărtat a fost grav afectată. Un mare număr de clădiri au fost distruse sau au devenit de nelocuit, iar producția agricolă și cea industrială au scăzut dramatic. Dar nici măcar această conflagrație globală nu a fost suficientă pentru a-i face pe oameni să caute pacea. Deceniile care au urmat au fost marcate de neîncredere reciprocă, de conflicte ideologice ireconciliabile și de o cursă nesfârșită a înarmărilor, adică Războiul Rece. Acest conflict s-a desfășurat între cei doi adevărați câștigători ai celui

de-Al Doilea Război Mondial, Statele Unite ale Americii și Uniunea Sovietică, fiind o ciocnire între sistemul capitalist și cel comunist.

Viața de zi cu zi din această epocă era dominată de submarine cu armament devastator ascunse în adâncurile oceanelor, bombardiere nucleare în alertă care se învârtteau în jurul Cercului Arctic și silozuri pentru rachete ascunse în pădurile Siberiei sau în buricul Munților Stâncoși.

Cele două superputeri au fost implicate în aproape toate războaiele locale de după 1945, proliferarea acestora amenințând lumea cu izbucnirea unui al treilea război mondial, ce ar fi putut duce la distrugerea omenirii.

RĂZBOIUL ARABO-ISRAELIAN DIN 1948

DE LA REVOLTE LA RĂZBOI CIVIL

După cel de-Al Doilea Război Mondial, ONU a elaborat un plan de împărțire a Palestinei ce ar fi dus la crearea a două state: unul arab și unul mixt, evreu-arab. Această propunere nu a fost însă acceptată de către țările arabe învecinate, deoarece ar fi oferit evreilor o suprafață mai mare decât numărul de locuitori, dar și pentru că nu era văzută ca o garanție a drepturilor populației arabe. La începutul anului 1948, arabi străini înarmați au impus o blocadă asupra Ierusalimului, baricadând și minând drumurile care duceau în oraș și atacând convoaiele evreiești care încercau să traverseze zona. Șoseaua Ierusalimului era plină de vehicule incendiate, iar luptele între grupuri înarmate de arabi și evrei erau la ordinea zilei.

Între timp, SUA a renunțat la planul de împărțire, iar britanicii doreau să anexeze zona arabă la Iordania învecinată. Evreii au adus clandestin arme în Palestina din Europa, apoi au

PRELUDIU

Evreii, care fuseseră expulzați din Israelul de azi în timpul Imperiului Roman, au îmbrățișat mișcarea sionistă la sfârșitul secolului al XIX-lea pentru a crea un stat național evreiesc. Primul val major de imigrație în Palestina a început în 1882, în urma persecuției evreilor din Rusia. Încă de la început, sosirea lor a provocat tensiuni cu populația palestiniană și cea arabă din această zonă.

lansat o ofensivă, cucerind oraș după oraș. Scopul era să preia controlul asupra zonelor cu populație mixtă.

ÎNFIINȚAREA STATULUI ISRAEL ȘI ATACUL ARABILOR

Pe 14 mai 1948, a fost proclamată independența statului Israel. Imediat, Egipt, Irak, Iordania, Liban și Siria au răspuns în forță.

Încă din primul minut al nașterii sale, Israelul a fost pregătit să lupte pentru existența sa. La 15 mai, a început invazia arabă. Egiptenii din sud-vest, sirienii, irakienii și libanezii din nord și nord-est și Legiunea Arabă iordaniană din est au încolțit nou-născutul stat israelian. Legiunea Arabă a înconjurat mai întâi și apoi, după lupte de stradă crâncene, a ocupat cartierele arabe din Ierusalim și din Orașul Vechi, de unde a expulzat populația evreiască. Legiunea a reușit să respingă contraatacurile evreilor, însă forțele de apărare israeliene au răspuns atacului printr-o mobilizare generală, trimițând la luptă peste o sută de mii de soldați până la sfârșitul anului.

În nord, coloniștii evrei, înarmați cu arme ușoare, au reușit să oprească înaintarea unităților siriene. Ei au folosit chiar și tunuri din secolul trecut sau arme artizanale, atacând tancurile ușoare R35 ale sirienilor cu sticle cu benzină. La fel s-a petrecut și în sud unde, după succesele inițiale, forțele egiptene au fost nevoite să se oprească.

Pe 11 iunie, cele două tabere au ajuns la un acord de încetare a focului pentru o lună. Noul plan de împărțire elaborat de ONU, care atribuia evreilor nordul Galileii și arabilor deșertul Negev din sud, nu a fost acceptat de niciuna dintre părți.

Egiptenii au lansat o nouă ofensivă înainte de expirarea armistițiului. În următoarele zece zile, însă, israelienii au preluat inițiativa și au capturat orașul Nazaret din Galileea. După cea de-a doua încetare a focului, contele suedez

Folke Bernadotte, trimis al ONU ce adusese un nou plan de împărțire, a fost asasinat de către grupul extremist evreiesc Lehi.

VICTORIA ISRAELULUI

Pe 15 octombrie, armata israeliană a lansat o nouă ofensivă, iar până la sfârșitul lunii a capturat întreaga Galilee și a înaintat până la râul Litani din Liban. În sud, până la sfârșitul lui decembrie, israelienii i-au împins pe egipteni din întregul deșert Negev și au intrat în peninsula Sinai, înconjurând trupele egiptene. Soldații israelieni au ajuns până la Marea Roșie, însă datorită presiunilor internaționale s-au retras din peninsula. În urma acestor succese s-au semnat armistiții separate cu statele arabe, iar Războiul de independență, așa cum este numit acest conflict în Israel, s-a încheiat.

CONSECINȚE

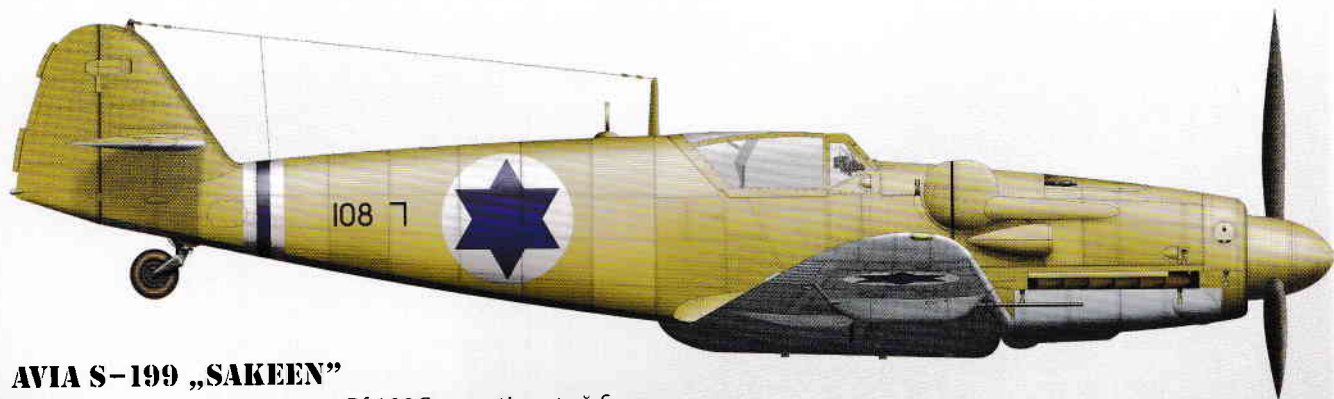
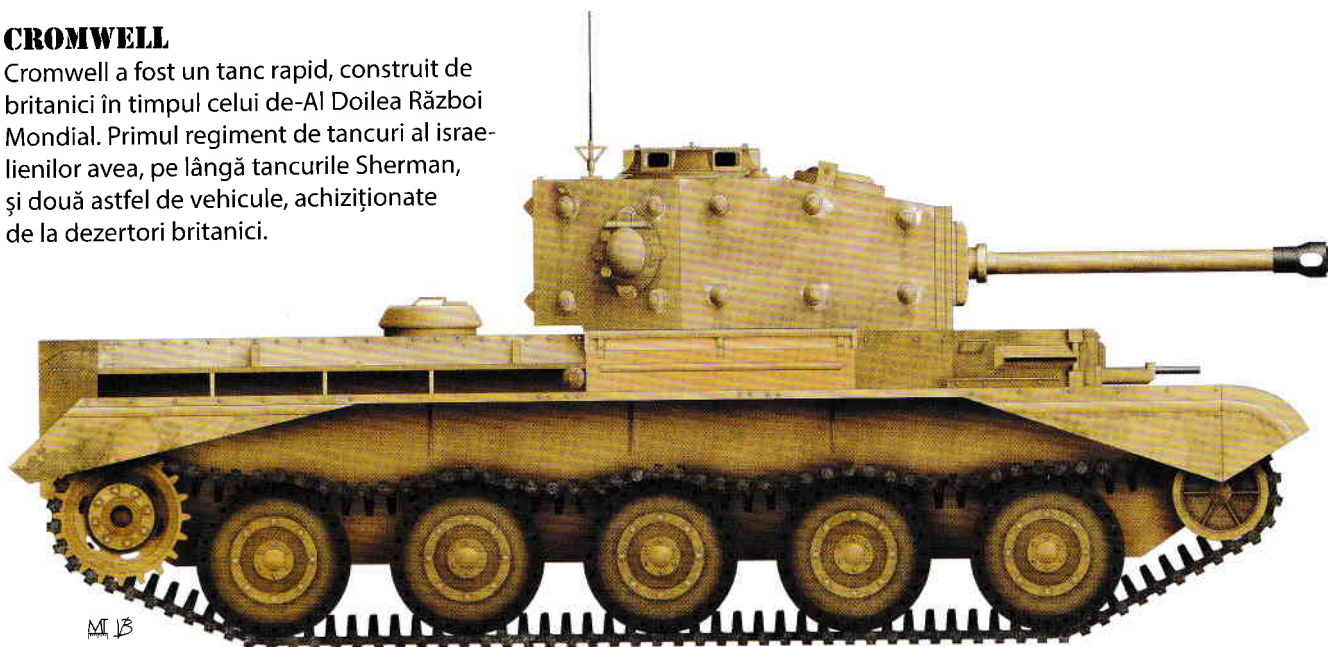
În timpul războiului, Israelul și-a apărât cu succes existența, însă victoria sa a însemnat un adevărat dezastru pentru palestinieni și pentru arabii locali. În cei aproximativ doi ani de conflict, circa 750.000 de palestinieni și-au pierdut locuințele. În timpul războiului, 10.000 de evrei au fost, de asemenea, strămutați, dar în următorii trei ani au sosit în Israel 700.000 de imigranți evrei din țările arabe vecine și din Europa. În timp ce armata israeliană se înarma rapid, lumea arabă a văzut înfrângerea ca pe o palmă peste față și s-a pregătit să riposteze.

ARMAMENTUL ISRAELULUI

CROMWELL

Cromwell a fost un tanc rapid, construit de britanici în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. Primul regiment de tancuri al israelienilor avea, pe lângă tancurile Sherman, și două astfel de vehicule, achiziționate de la dezertori britanici.

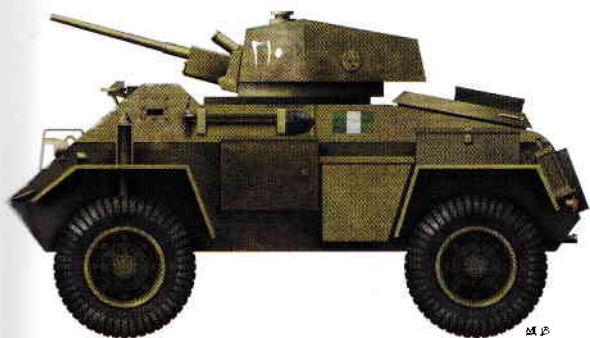

AVIA S-199 „SAKEEN”

Avionul de vânătoare german Bf 109G a continuat să fie produs în Cehoslovacia și după încheierea celui de-Al Doilea Război Mondial, primind motoare de bombardier Jumo 211F. În mod ironic, piloții israelieni au folosit legendarul avion al Luftwaffe pentru a opri avioanele de producție britanică Spitfire, folosite de către egipteni.

ARMAMENTUL. LIGII ARABE

HUMBER MK. IV

Mașina blindată Humber a fost folosită inițial de către britanici în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. Legiunea Arabă, condusă de ofițeri britanici, a desfășurat aceste vehicule, concepute pentru recunoaștere și poliție colonială, pentru a apăra Ierusalimul.

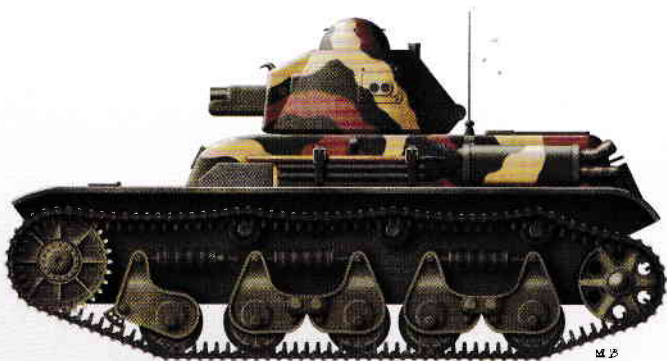

MATILDA MK. II

Faimoasa „Regină a deșertului” din timpul campaniei nord-africane și-a dus ultimele bătălii sub steagul egiptean. Atât israelienii, cât și arabii au folosit toate armele pe care puteau pune mâna, inclusiv unele abandonate prin deșerturi.

RENAULT R35

Acest vehicul de luptă ușor al infanteriei franceze a fost proiectat și construit la sfârșitul anilor 1930. În timpul asediului de la Degania, coloniștii israelieni au scos din luptă trei din cele cinci R35 ale armatei siriene folosind cocktailuri Molotov și tunuri antitanc de 20 mm.

SPITFIRE LF MK. IXE

Celebrul „scuipător de foc” britanic a fost folosit de ambele tabere în timpul luptelor. Avioanele Spitfire egiptene nu au avut de înfruntat doar vechiul inamic german Bf 109, ci și pe „frații” lor, ce zburau sub culori israeliene.

RĂZBOIUL DIN COREEA

IUNIE-NOIEMBRIE 1950

ATACUL NORD-COREEAN

La mijlocul anului 1950, o armată de aproape 150.000 de nord-coreeni, desfășurată de-a lungul graniței de pe paralela 38, aștepta ordinul de atac. În fața lor se aflau cei sub 100.000 de soldați slab echipați ai armatei sud-coreene. După ce Nordul a obținut aprobarea lui Stalin, tancurile și infanteriștii s-au revărsat peste graniță în primele ore ale zilei de 25 iunie. În cea de-a treia zi, capitala Coreei de Sud, Seul, aflată la numai 40 km de frontieră, a căzut. Armata sud-coreeană fugea, iar situația părea fără speranță.

PRELUDIU

Coreea a fost anexată de către Japonia imperială în anul 1910. După cel de-Al Doilea Război Mondial, țara a fost eliberată de forțele sovietice și cele americane, fiind împărțită în două zone de ocupație, câte una controlată de fiecare superputere. Granița dintre Coreea de Nord și cea de Sud a fost definită de-a lungul paralelei 38. În nord a fost întemeiat un stat comunist cu sprijin sovietic, în timp ce jumătatea de sud a fost sprijinită de Organizația Națiunilor Unite și de Statele Unite. Nord-coreenii, conduși de Kim Ir-sen, doreau să unifice cele două părți ale țării.

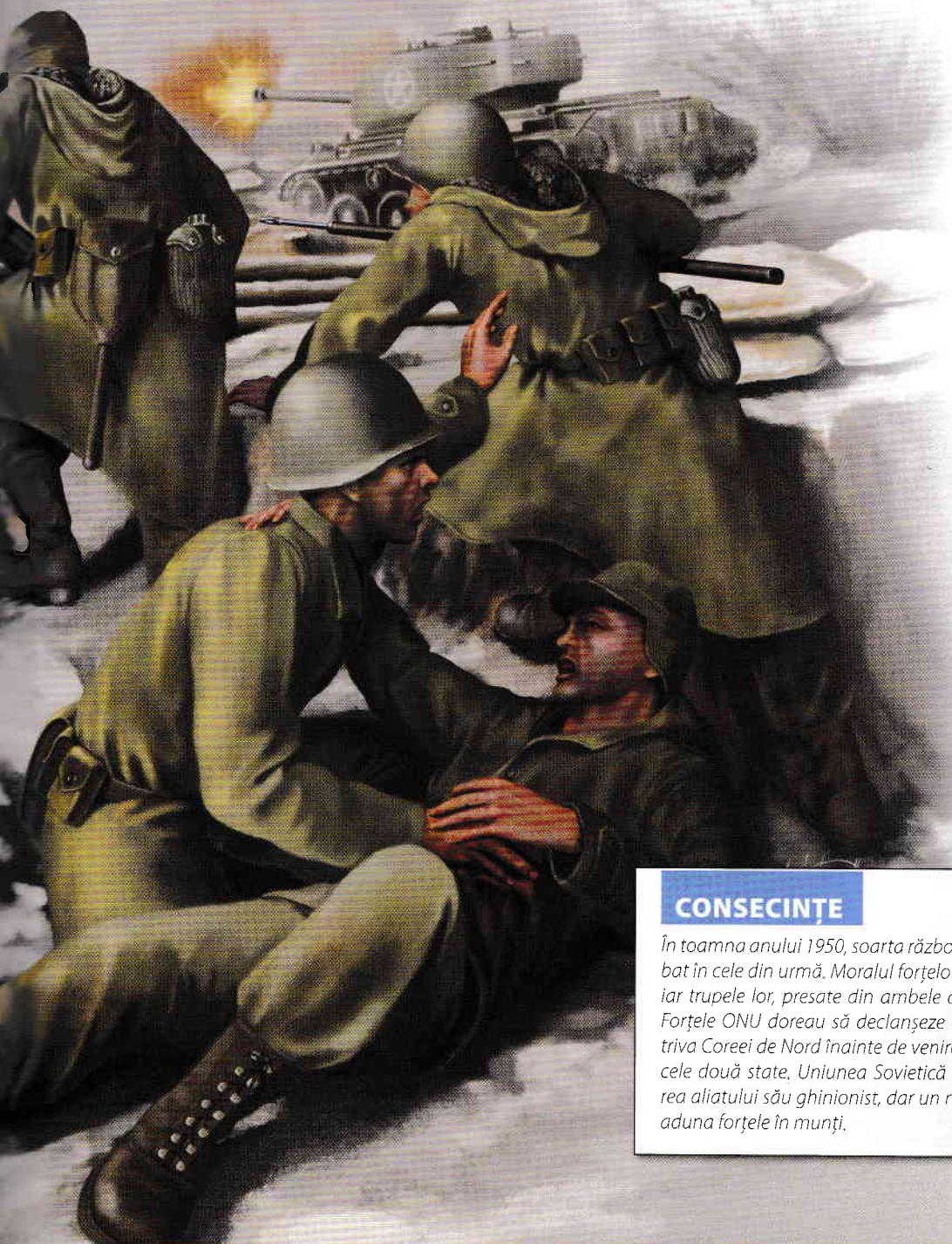

Statele Unite și-au dat seama rapid că apariția unui stat comunist unificat în peninsula coreeană ar reprezenta o amenințare serioasă, așa că s-au grăbit să ajute Coreea de Sud. Armata americană se afla într-o stare dificilă din cauza reducerilor de după cel de-Al Doilea Război Mondial. Infanteria americană, trimisă în luptă doar cu blindate ușoare și artilerie slabă, a fost șocată de viteza și de puterea tancurilor T-34 folosite de către nord-coreeni. Până la sosirea unor forțe mai serioase, primele trupe americane trimise nu au putut decât să încerce să încetinească atacul comunist. Cu toate acestea, înaintarea triumfătoare a nord-coreenilor spre sud a fost îngreunată din ce în ce mai mult de liniile de aprovizionare întinse. Drumurile și căile ferate au fost atacate constant de aviația americană, iar rutele maritime au

fost închise de către flotă. Până la începutul lunii august, forțele sud-coreene și cele americane i-au oprit pe nord-coreeni prin bătălii sângeroase și grele.

DEBARCARE ÎN NORD

Încă de la începutul războiului, generalul american Douglas MacArthur – comandantul forțelor ONU – a pus la cale un contraatac îndrăzneț. El dorea să cucerească portul Incheon, de pe coasta Mării Galbene, printr-o operațiune de debarcare rapidă. Pe 15 septembrie, o unitate mixtă de pușcași marini și soldați ai armatei terestre a luat cu asalt portul. Datorită sprijinului aerian și naval și a rezistenței slabe a nord-coreenilor, atacul surpriză a reușit. Pe 9 octombrie, forțele aliate au trecut paralela 38, vechea frontieră. La scurt timp după aceea, capitala nordică, Phenian, a căzut și ea.

CONSECINȚE

În toamna anului 1950, soarta războiului părea să se fi schimbat în cele din urmă. Moralul forțelor comuniste se prăbușise, iar trupele lor, presate din ambele direcții, fugeau peste tot. Forțele ONU doreau să declanșeze o ultimă ofensivă împotriva Coreei de Nord înainte de venirea iernii, pentru a unifica cele două state. Uniunea Sovietică se resemnase cu pierderea aliatului său ghinionist, dar un nou inamic neașteptat își aduna forțele în munți.